

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
Úrad Prešovského samosprávneho kraja

14. zasadnutie Zastupiteľstva
Prešovského samosprávneho kraja
dňa 17.6.2019

Číslo poradia:

**Návrh Akčného plánu pre rast a zamestnanosť PSK v rámci II. etapy
iniciatívy Catching-up Regions**

Predkladá:

RNDr. Rudolf Bauer, PhD.
vedúci Odboru regionálneho rozvoja, Ú PSK

Návrh na uznesenie:

v prílohe

Spracovali:

PaedDr. Ján Furman, vedúci Odboru školstva, Ú PSK
Ing. Marek Hudák, Odbor IKT, Ú PSK
PhDr. Monika Štoffová, Odbor regionálneho rozvoja, Ú PSK
PhDr. Zuzana Salokyová, Odbor regionálneho rozvoja, Ú PSK
PhDr. Štefánia Migašová, Odbor regionálneho rozvoja, Ú PSK

Odsúhlasil:

PhDr. Mgr. Jozef Cvoliga
riaditeľ Úradu PSK

V Prešove dňa 5.6.2019

Návrh na uznesenie

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja v súlade s implementáciou iniciatívy pre dobiehajúce regióny („Catching – up Regions“) a v nadväznosti na podpísaný Zámer o spolupráci zo dňa 24.1.2018

s c h v a ľ u j e

komponenty Akčného plánu pre rast a zamestnanosť PSK v rámci II. etapy iniciatívy Catching-up Regions, a to:

- 1. Komponent: Zvyšovanie kvality vzdelávania na stredných školách**
- 2. Komponent: Zvýšenie dynamiky rozvoja turizmu na vybranom území**
- 3. Komponent: Rozšírenie a zlepšenie infraštruktúry priestorových údajov, GIS a OpenData v rámci PSK**
- 4. Komponent: Zlepšenie sociálnej a ekonomickej integrácie sociálne znevýhodnených skupín**

Dôvodová správa

Komponenty navrhnuté v súvislosti s implementáciou iniciatívy Catching-up Regions v Prešovskom samosprávnom kraji, v Akčnom pláne pre rast a zamestnanosť PSK, II. etapa, nadväzujú na doterajšie úspešné aktivity pilotnej etapy implementácie iniciatívy v PSK.

Cieľom implementácie iniciatívy v PSK je podporiť zvýšenie výkonnosti v regióne, dostatočný rast a tvorbu pracovných miest a posilniť efektívnosť a účinnosť EŠIF priamo v PSK. Prioritou PSK je inkluzívny a udržateľný hospodársky rast.

V nasledujúcich komponentoch Akčného plánu sú definované prekážky a výzvy ďalšieho rozvoja PSK.

I. Komponent: Zvyšovanie kvality vzdelávania na stredných školách

Aktivity:

Kvalitatívne kritériá hodnotenia stredných škôl na území PSK

Na území PSK je v súčasnosti 75 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a ďalších 35 škôl súkromných a cirkevných zriaďovateľov. Ich kapacita, podľa demografického vývoja na území PSK, vysoko prevyšuje aktuálne potreby. Tento stav spôsobuje neefektívne vynakladanie finančných prostriedkov na zabezpečenie prevádzky týchto škôl. V konečnom dôsledku práve toto obmedzuje zvyšovanie kvality samotného procesu vzdelávania, kvality materiálno-technického a priestorového vybavenia stredných škôl, naznačuje výraznú potrebu racionalizácie alebo optimalizácie siete škôl na území PSK. V súčasnosti neexistuje súlad medzi potrebami trhu práce a ponukou trhu práce.

Prioritou PSK v súčasnosti je definovať kvalitatívne kritériá hodnotenia všetkých stredných škôl. Tieto kritériá by zohľadňovali a dopĺňali/rozširovali kritériá, ktoré sú definované legislatívou SR, ale aj ďalšími subjektmi v oblasti vzdelávania a hodnotenia škôl. Na základe toho by bolo možné skvalitniť odborné vzdelávanie a zabezpečiť jeho rozvoj, plánovať počet žiakov prvých ročníkov pre nasledujúce školské roky a zabezpečiť finančné zdroje z PSK a EÚ. Na základe vyššie uvedeného PSK požaduje od Svetovej banky, aby táto v rámci svojej expertízy a medzinárodných skúseností vypracovala kritériá hodnotenia škôl v súlade so strategickým smerovaním v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK a v súlade s legislatívnymi podmienkami a možnosťami SR.

Výstupy:

1. Kvalitatívne kritériá hodnotenia škôl na území PSK

II. Komponent: Zvýšenie dynamiky rozvoja turizmu na vybranom území

Aktivity:

- 1. Príprava financovania a realizácie investícií do základnej infraštruktúry v okrese Snina**
- 2. Skvalitnenie riadenia cestovného ruchu**
 - a) vypracovanie štúdie/stratégie rozvoja cestovného ruchu v regióne Horný Zemplín, - audit územia a zdrojov vybraného regiónu (Horno-zemplínsky región – okresy Humenné, Medzilaborce, Snina, Stropkov, Vranov nad Topľou; prírodné danosti,

kultúrno – historické pamiatky, podujatia, kvalita poskytovaných služieb, prieskum trhu, existujúce produkty CR, profil turistu, motivácia k návšteve, ap.),

b) získavanie zručností v oblasti turizmu (verejní činitelia, súkromní poskytovatelia služieb v regióne), zabezpečenie študijnej cesty pre tour operátorov zo zahraničia,

c) zber dát súvisiacich s cestovným ruchom, ich vyhodnocovanie/analýza a ich využitie v oblasti marketingu a tvorby produktov cestovného ruchu

Výstupy:

- finančný nástroj/e pre podporu rozvoja turizmu
- odborná publikácia
- zoznam opatrení a aktivít na zvýšenie dynamiky rozvoja destinácie

3. Príprava projektového zámeru "Poloniny trail" (čerpanie zo zdrojov INTERREG)

III. Komponent: Rozšírenie a zlepšenie infraštruktúry priestorových údajov, GIS a Open Data v rámci PSK

Súčasťou vízie implementácie akčného plánu je dobudovanie fungujúceho tímu ľudí, ktorého hlavnou úlohou je samostatne spravovať a budovať regionálnu geoinfraštruktúru s cieľom podpory riadenia jednotlivých odborov PSK, a zlepšenia informovanosti občanov, verejných inštitúcií, organizácií a podnikateľského sektora. Súčasťou oddelenia sú 3-5 zamestnanci, ktorí sú vďaka kontinuálnemu vzdelávaniu schopní zabezpečiť transformáciu dát na priestorové informácie a znalosti. Prostredníctvom automatizovaného procesu zberu dát a vybudovaným partnerstvám s organizáciami na národnej aj lokálnej úrovni dokáže oddelenie strategicky aj operatívne reagovať na potreby jednotlivých odborov v zmysle efektívneho využitia dát pre kvalitnejšie rozhodovanie. Kľúčovým ukazovateľom výkonnosti v trojročnom horizonte bude regionálna infraštruktúra priestorových informácií každodenne využívaná všetkými odborníkmi PSK a verejnosťou. Súčasťou regionálnej infraštruktúry priestorových informácií bude 10 webmapových aplikácií a 7 uzavretých dohôd o spolupráci PSK so strategickými partnerskými organizáciami.

Hlavnou aktivitou je **rozšírenie a skvalitnenie geoinfraštruktúry na riadenie a zdieľanie priestorových informácií v rámci Prešovského samosprávneho kraja.**

Čiastkové aktivity, ktoré sú potrebné pre oddelenia PSK a zainteresované strany (Mesto Prešov, organizácie cestovného ruchu, ministerstvá,...):

Čiastkové aktivity	Výstupy
Školenia zamerané na projektové riadenie	PRINCE, SCRUM
Školenia zamerané na správu GeOrchestra	Docker, rancher, terraform
Školenia zamerané na web mapové aplikácie	mViewer a sViewer
Školenia zamerané v oblasti analýzy dát, integrácie a ďalších procesov	Organizovanie dátových sprintov (cca 1 sprint za 2 mesiace)
Študijné pobyty v regiónoch, kde je nasadené SDI	Regióny v Českej republike, Francúzsku, Nemecku

Nastavenie nových pracovných postupov na integráciu údajov na platforme	Efektívnejšie riadenie dátových procesov (dokumentácia pracovných postupov, vývoj viacerých aplikácií ako aplikácie geocoder, formuláre pre automatické zhromažďovanie údajov, funkcie CMS pre doménu geopresovregion.sk
Integrácia na národnej úrovni	Integrácia geoportálu do národných registrov
Tvorba aplikovaných dátových súborov za účelom zlepšenia rozhodovania, plánovania strategických procesov	Tematicky orientované web mapové aplikácie (správa budov, cestovný ruch, doprava a infraštruktúra, cyklotrasy, sociálne a zdravotnícke služby, vzdelávanie, rómska problematika), ktorých obsah bude
Zabezpečiť udržateľnosť rSDI v PSK	Konzultácie GIS/rSDI na lokálnej úrovni
Analyzovať možnosť presunu geOrchestra na g-cloud	Štúdiá uskutočniteľnosti aj s odporúčaniami
Budovanie spolupráce so strategickými partnerskými organizáciami	7 partnerských dohôd

Pre naplnenie tejto výzvy bude potrebné vybudovať tím, ktorý bude okrem GIS expertov a manažérov údajov potrebovať podporu expertov z praxe (najmä z oblasti sociálne a ekonomickej), ako aj podporu vedeckých pracovníkov pôsobiacich v oblasti výskumu na univerzitách. Taktiež bude potrebné získať skúsenosti zo zahraničia, ako aj organizovanie „data sprintov“ s podporou napr. Bretónskeho regiónu alebo iných regiónov, ktoré majú skúsenosti so správou a uplatňovaním priestorových informácií. Súčasťou tejto aktivity je pokračovanie v regionálnom geoportáli PSK s otvorenými dátami, ktorý bude slúžiť ako katalóg metaúdajov pre priestorové a nepriestorové údaje s integráciou na národnej úrovni. Prostredníctvom Geoportálu PSK bude možné aplikovať prístup ku územnému plánovaniu, ktoré integruje územné a strategické plánovanie, čím podporí dlhodobý, komplexný a vyvážený rozvoj samosprávneho kraja.

Plán vybraných priestorových a štatistických dát s prínosmi pre PSK:

Tematická oblasť	Priestorové dáta	Štatistické dáta	Prínosy pre PSK
Turizmus	Cyklotrasy, pútnické miesta, drevené kostoly, turistické organizácie, pamiatky UNESCO.	Kapacity, výkony a tržby ubytovacích zariadení, priemerná cena za ubytovanie.	Priestorový prehľad o turizme, vyššia kvalita plánovacích a rozhodovacích procesov, lepšia adresnosť investícií.
Infraštruktúra	Cyklotrasy, letiská, kanalizácia, autobusové a vlakové zastávky.	Dĺžky ciest 1.,2. a 3. triedy, charakter, vybavenie a technický stav zastávok.	Zlepšené plánovanie systému verejnej a osobnej dopravy, optimalizácia nástupných a výstupných bodov vďaka priestorovému prehľadu a informáciám,

			ktoré doposiaľ neboli zozbierané ani štruktúrované.
Sociálne služby a zdravotníctvo	Zariadenia sociálnych služieb, nemocnice, ambulantné pohotovosti, športové zariadenia.	Populácia na adresné body, prehľad práceneschopnosti obyvateľstva, nemocensky poistené obyvateľstvo, výdavky na dôchodky, zamestnanci na rizikových pracoviskách, zamestnanci v zdravotníctve a ich veková štruktúra, študenti zdravotníckych odborov na stredných a vysokých školách.	Prehľadné a zjednodušené možnosti vyhľadávania jednotlivých druhov sociálnych služieb a ich vizualizácia, informácia o pokrytí zdravotných služieb v priestore užitočné pre lepší manažment zdravotníctva, presnejšie zacielenie kampane na prijímanie zdravotníckeho personálu
Vzdelávanie	Školy	Vymeškané hodiny v školách po okresoch, finančná gramotnosti, výsledky maturitného testovania, počet študentov v odboroch	Informácie o školských budovách v priestore, zvýšená kvalita vzdelávania, prehľad o zmenách v ponuke a dopyte na trhu práce a efektívita procesu optimalizácie s cieľom zabezpečiť zlepšenie v manažmente vzdelávania.
Rómska problematika	Lokalizácia rómskych komunít v regióne	Populácia, kvalita života, všeobecný prístup k infraštruktúre	Lepšia tvorba politík a cielené rozhodovanie

IV. Komponent: Zlepšenie sociálnej a ekonomickej integrácie sociálne znevýhodnených skupín

Aktivity:

1. Návrh pilotných (modelových) integrovaných riešení pre vybrané lokality sociálne a ekonomicke znevýhodnených skupín

Cieľom je zdefinovať a navrhnuť integrované programy rozvoja pilotne vybraných samospráv, ktoré budú riešiť prioritné oblasti najmä bývanie, vzdelávanie, zamestnanosť, kvalita zdravia, pričom budú zohľadnené aj prierezové témy ako sú rovnosť príležitostí, boj proti chudobe a predchádzanie diskriminácii.

Výstupy: Vypracované integrované programy rozvoja pre vybrané obce v rámci Prešovského kraja

2. Posilnenie motivácie mladých ľudí zo sociálne znevýhodnených skupín získať vzdelanie na stredných školách s cieľom zvýšiť svoj sociálny status / uplatniť sa na trhu práce

Nájsť spôsob a formu práce s deťmi a mládežou v rámci MRK/ sociálne znevýhodnených s cieľom zvýšiť ich motiváciu vzdelávať sa. Tradičné/súčasný metódy tu zdá sa zlyhávajú a vysoké percento týchto detí/žiakov neukončí žiadne stredné vzdelanie. Vzdelanie im prinesie možnosť uplatnenia sa na trhu práce a zvýšiť svoj sociálny status, čo sa môže stať jedným z hlavných motivátorov. Je potrebné definovať oblasti, formu a metódu vzdelávania s ohľadom uplatnenia sa na regionálnom trhu práce.

Výstupy:

- Motivačný systém pre rodičov detí zo sociálne znevýhodnených skupín
- Odporúčania pre vedenie školy, zriaďovateľa pre posilnenie motivácie

Vyššie uvedené obsahové zameranie komponentov je v súčasnosti v spolupráci s Európskou komisiou, zástupcami PSK, expertmi a konzultantmi Svetovej banky priebežne aktualizované.